

Pamięci Powstańców Warszawskich

1 sierpnia o godzinie 17.00, 81 lat od wybuchu Powstania Warszawskiego, w polskich miastach zawyły syreny. Ten symboliczny sygnał oznajmiający historyczną godzinę „W”, to hołd złożony bohaterom powstania, heroizmowi tysięcy walczących o niepodległą Polskę powstańców. Co roku tę ważną rocznicę, uroczystymi obchodami upamiętnia sama Warszawa, a w warszawskich wydarzeniach rocznicowych udział bierze grupa rekonstruktorów historycznych Stowarzyszenia SAMI SWOI Niepełnosprawni w Mosinie.

„Chcieliśmy Polski – bohaterowie dwóch powstań” – w ramach tego właśnie projektu naszego Stowarzyszenia, jako pierwsze jego wydarzenie odbył się przemarsz rekonstruktorski przez Warszawę w 81. rocznicę wybuchu godziny „W”. Przemarsz pamięci Aleksandry Gniot-Niewęgłowskiej i Mariana Dobrowolskiego, mieszkańców Mosiny walczących 81 lat temu na barykadach stolicy. Patronat honorowy nad projektem przyjął Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak.

1 sierpnia, rekonstruktorzy historyczni Stowarzyszenia, w rolach powstańców, sanitariuszek, łączniczek i cywili z czasów Powstania Warszawskiego, pokonali ok. 10-kilometrową trasę ulicami stolicy, z warszawskiego Mokotowa na Stare Miasto, przypominając przechodniom o wydarzeniach z 1944 r. o bohaterach walczących i ginących na barykadach stolicy. Na trasie przemarszu wzięli udział w uroczystościach przy pomniku „Mokotów Walczący 1944”, następnie tradycyjnym Marszem Mokotowa udali się pod obelisk pamięci 119 żołnierzy „Baszty” przy ul. Dworkowej, rozstrzelanych przez Niemców 27 września 1944 r. wbrew umowie kapitulacyjnej dzielnicy. Tam, podczas kolejnej uroczystości, oddali hołd pomordowanym. W dzielnicy Śródmieście z kolei, odwiedzili miejsca związane z udziałem w Powstaniu Warszawskim mieszkanki Mosiny, Aleksandry Gniot-Niewęgłowskiej - łączniczki pułku NSZ-AK im. Władysława Sikorskiego – siedzibę sztabu tego pułku w dawnym kinie Palladium, a także miejsce, gdzie znajdował się wąż do kanałów na Śródmieściu, którym ze Starówki wydostała się Grupa Północ AK. W jej strukturach walczył inny powstaniec z Mosiny – Marian Dobrowolski. W Powstaniu Warszawskim wzięło udział ponad 1000 Wielkopolan. Godzinę „W” rekonstruktorzy z Mosiny uczcili na warszawskiej Starówce, gdzie wspólnie z warszawiakami zaśpiewali pieśni partyzanckie i pieśni z czasów powstania. Śpiew poprowadził nasz powstańczy wolontariusz [Jakub Gawrysiak](#). Nasza reprezentacja wzięła również udział w dorocznym, wieczornym koncercie "Warszawiacy śpiewają (nie)zakazane piosenki.

[O bohaterach przemarszu - Aleksandrze Gniot-Niewęgłowskiej i Marianie Dobrowolskim](#)

Niezwykle ważnym dla nas akcentem tegorocznych uroczystości rocznicowych w Warszawie, było spotkanie żyjących jeszcze Powstańców, w przeddzień godziny "W", podczas tradycyjnego, wieczornego spaceru "Riksha dla Powstańca" - z Placu Krasińskich do Grobu Nieznanego Żołnierza. Tym razem organizatorzy tej oddolnej inicjatywy powieźli weteranów Powstania Warszawskiego ulicami Starego Miasta limuzynami! Z liczną grupą warszawiaków podążyliśmy za nimi, wspólnie śpiewając wojenne i powstańcze piosenki, a na Placu Zamkowym na ich cześć wzniesiony został toast. Towarzyszyły temu relacje wygłoszone przez samych Powstańców! Tym poległym w Powstaniu, złożyliśmy hołd 2 sierpnia nad ich grobami, na warszawskich Powązkach. Na zaproszenie [Biura Edukacji Narodowej IPN](#) odbyliśmy kolejny, historyczny spacer po cmentarzu z naszym przewodnikiem, panem Marcinem Łaszczyńskim z IPN. Wysłuchaliśmy wzruszających historii o polskich bohaterach, którzy oddali życie za Ojczyznę, a spacer zakończyliśmy na Łączce, gdzie w Mauzoleum Żołnierzy Wyklętych zapaliliśmy symboliczny znicz przy grobie płk. Stanisława Kasznicy, ostatniego komendanta Narodowych Sił Zbrojnych, związanego rodzinnie z Krosinkiem pod Mosiną, zamordowanego w roku 1948 przez funkcjonariuszy UB komunistycznej polskiej władzy.

Tegoroczny przemarsz rekonstruktorski przez Warszawę w rocznicę wybuchu Powstania nie był pierwszą taką formą upamiętnienia jego bohaterów przez mieszkańców Gminy Mosina. Członkowie Stowarzyszenia SAMI SWOI Niepełnosprawni w Mosinie brali już udział w kilku takich rocznicowych przemarszach, wcześniej w ramach dawnej grupy rekonstrukcji historycznej Semper Fidelis. Od roku 2023 wydarzenie jest częścią naszych projektów z zakresu edukacji historycznej, a biorą w nim udział także nasi podopieczni.

Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy wsparli nasze tegoroczne, warszawskie wydarzenie, szczególne podziękowania - dla [Biura Edukacji Narodowej IPN](#) i naszych wolontariuszy-rekonstruktorów.

Teraz przygotowujemy nasze drugie projektowe przedsięwzięcie, podczas którego 27 grudnia w Mosinie oddamy hołd bohaterom Powstania Wielkopolskiego 1918-1919!

Cześć i chwała Bohaterom!

O naszym projekcie:

[Audycja Radia Emaus „Gość dnia”](#)

[Reportaż „Jak pamięta Warszawa”](#)

[Joanna Nowaczyk](#)

Koordynator projektu i uczestniczka przemarszu

Fot. [Filip Dowjat](#), Grażyna Szubert.

"Chcieliśmy Polski – bohaterowie dwóch powstań" - projekt Stowarzyszenia SAMI SWOI Niepełnosprawni w Mosinie

Patronat Honorowy: Marszałek Województwa Wielkopolskiego

Partnerzy Projektu: [Instytut Pamięci Narodowej](#), Galeria Sztuki w Mosinie, [Mosiński Ośrodek Kultury](#), [Środowiskowy Dom Samopomocy w Mosinie](#), Zespół Szkół w Krośnie

Patronat Medialny: [TVP3 Poznań](#), [Radio Emaus](#), Informator Mosiński

Dofinansowano ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

